

Predmet C-315/20**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku sastavljen na temelju članka 98.
stavka 1. Poslovnika Suda****Datum podnošenja:**

13. srpnja 2020.

Sud koji je uputio zahtjev:

Consiglio di Stato (Italija)

Datum odluke kojom se upućuje zahtjev:

10. listopada 2019.

Žalitelj:

Regione Veneto

Druga stranka u žalbenom postupku:

Plan Eco S.r.l

Predmet glavnog postupka

Spor se odnosi na to je li moguće u državu članicu Unije otpremiti miješani komunalni otpad koji ne sadržava opasni otpad, koji se obrađuje mehanički, kada obrada nije bitno utjecala na prvobitna svojstva prvobitnog otpada.

Predmet i pravna osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Članak 267. UFEU-a.

Prethodno pitanje

„Traži se da Sud pojasni, ako to smatra prikladnim i korisnim,

kad je riječ o situaciji u kojoj je miješani komunalni otpad, koji ne sadržava opasni otpad, mehanički obradilo postrojenje za energetske oporabu (postupak R1/R12, u smislu Priloga C) Codiceu dell’Ambiente (Zakonik o okolišu)) i u kojoj, po završetku tog postupka obrade, proizlazi da obrada nije bitno utjecala na prvobitna svojstva komunalnog otpada, ali je tom otpadu dodijeljena klasifikacija EKO 19.12.12., koju stranke nisu osporavale;

u svrhu ocjene zakonitosti prigovora koje je istaknulo tijelo nadležno za izdavanje dozvola u državi podrijetla na temelju načela iz Direktive 2008/98/EZ, a koji se odnose na odbijanje prethodnog odobrenje od strane države podrijetla za otpremanje pošiljki obrađenog otpada u proizvodno postrojenje europske države, za uporabu za suspaljivanje ili, pak, kao način dobivanja energije, i osobito prigovora poput onih, u ovom slučaju, utemeljenih:

– na načelu zdravlja ljudi i okoliša (članak 13.); – na načelu samodostatnosti i blizine, utvrđenom u članku 16. stavku 1. prema kojem „Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere, u suradnji s drugim državama članicama kad je to potrebno ili se preporuča, kako bi uspostavile integriranu i odgovarajuću mrežu postrojenja za zbrinjavanje otpada i postrojenja za uporabu miješanog komunalnog otpada skupljenog iz kućanstava, uključujući slučajeve kad tako skupljeni otpad obuhvaća otpad koji potječe i od drugih proizvođača, uzimajući u obzir najbolje raspoložive tehnike”; – na načelu, utvrđenom u istom članku 16. stavku 2. posljednjoj rečenici, prema kojem „Države članice obavješćuju Komisiju o svakoj takvoj odluci. Države članice također mogu ograničiti i izlazne pošiljke otpada iz razloga utjecaja na okoliš, kako se navodi u Uredbi (EZ) br. 1013/2006”; – na uvodnoj izjavi 33. iste direktive iz 2008. prema kojoj „Radi primjene Uredbe (EZ) br. 1013/2006... o pošiljkama otpada miješani komunalni otpad kako je naveden u članku 3. stavku 5. te Uredbe ostaje miješani komunalni otpad čak i ako je podvrgnut postupku obrade otpada kojom se njegova svojstva bitno ne mijenjaju”;

protive li se propisu [prava Unije] o pošiljkama otpada koji je prije mehaničke obrade bio miješani komunalni otpad Europski katalog otpada (u ovom slučaju EKO 19.12.12., otpad koji nastaje u postrojenjima za mehaničku obradu za postupke oporabe R1/R12) i njegove klasifikacije i, u slučaju potvrdnog odgovora, pod kojim uvjetima i ograničenjima,

konkretnije, što se tiče pošiljki otpada dobivenih obradom miješanog komunalnog otpada, imaju li odredbe članka 16. Direktive iz 2008. na koje se poziva i njezina uvodna izjava 33., koje se izričito odnose na pošiljke otpada, prednost u odnosu na kvalifikaciju koja proizlazi iz Europskog kataloga otpada;

ima li navedeni Katalog normativni karakter ili je riječ o jednostavnoj tehničkoj potvrdi koja je prikladna za homogenu sljedivost svog otpada?”

Mjerodavne odredbe prava Unije

Direktiva 2008/98/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 19. studenoga 2008. o otpadu i stavljanju izvan snage određenih direktiva; osobito, uvodna izjava 33. i članci 13. i 16.

Uredba (EZ) br. 1013/2006 Europskog parlamenta i Vijeća od 14. lipnja 2006. o pošiljkama otpada; osobito, uvodne izjave 21. i članci 2., 3., 4. i 12.

Mjerodavne nacionalne odredbe

Decreto legislativo 3 aprile 2006, n. 152 (Codice italiano dell'ambiente) (Zakonodavna uredba br. 152. od 3. travnja 2006. (Talijanski Zakonik o okolišu); konkretno, članak 182.a koji, na temelju Direktive 2008/98 i načela samodostatnosti i blizine, predviđa uporabu miješanog komunalnog otpada u bilo kojem od prikladnih postrojenja koja su najbliža mjestu proizvodnje ili prikupljanja; i članak 184., za koji se ističe da nakon izmjene više ne kvalificira kao „poseban” „otpad koji proizlazi iz djelatnosti mehaničkog odabira krutog komunalnog otpada”; prilog D, koji sadržava Europski katalog otpada (EKO).

Kratki pregled činjeničnog stanja i postupka

- 1 Spor se odnosi na prethodno odobrenje koje je na temelju članka 4. Uredbe br. 1013/2006 društvo za prijevoz Plan-eco s.r.l. (u daljnjem tekstu: Plan-eco) zatražilo od Regionea Veneto (Regija Veneto, Italija) radi izvoza otpada obrađenog u postrojenju društva Futura s.r.l. (u daljnjem tekstu: Futura) namijenjenog tvornici cementa u Sloveniji za korištenje za potrebe suspaljivanja. Društvo koje ga je obradilo (proizvođač) klasificiralo je otpad šifrom EKO 19.12.12. na temelju Europskog kataloga otpada iz Priloga D Talijanskog Zakonika o okolišu s obzirom na to da je bila riječ o otpadu koji proizvodi postrojenje za mehaničku obradu i miješane ambalaže, koji ne sadržava opasne tvari. Stranke su suglasne kada je riječ o klasifikaciji. Spor proizlazi iz činjenice da je Regione Veneto odbio izdati odobrenje za izvoz. Društvo Plan-eco podnijelo je tužbu protiv tog odbijanja pred Tribunale Amministrativo Regionale per il Veneto (Okružni upravni sud za Veneto, Italija, u daljnjem tekstu: TAR), koji je prihvatio njegov zahtjev. Regione Veneto je zatim protiv te odluke podnio žalbu Consiglio di Stato (Državno vijeće, Italija), sudu koji je uputio zahtjev.

Bitna argumentacija stranaka glavnog postupka

- 2 Prema mišljenju društva Plan-eco, otpad koji se treba otpremiti poseban je otpad jer je proizveden mehaničkom obradom drugog otpada, označen je šifrom EKO 19.12.12. kojom se posebno označava otpad koji proizvode postrojenja za obradu putem uporabe prvobitnog otpada, na temelju djelatnosti poduzeća čiji je cilj uporaba otpada kao goriva. Prema toj teoriji koju je iznio TAR, EKO 19, koji određuje posebni otpad, proizveden industrijskim i uslužnim djelatnosti, razlikuje se od EKO-a 20, koji određuje komunalni otpad, uključujući i onaj od miješanog prikupljanja. Prema mišljenju TAR-a, šifrom EKO 19.12.12. posebno se kvalificira prvobitno komunalni otpad koji je predmet posebnog postupka jer se pretvara u novi i različiti proizvod.
- 3 Prema mišljenju Regione Veneto, Europski katalog otpada, u ovom slučaju prilog D Zakoniku o okolišu, određuje tehničku potvrdu, ali nije zakonodavni prijedlog i sadržava horizontalna poglavlja, s obzirom na to da ne postoji jednoznačna

poveznica između EKO-a i klasifikacije otpada kao komunalnog i posebnog; zbog čega nije isključivo komunalni otpad sve ono što je razvrstano pod brojem 20 EKO-a, a broj 19 ne obuhvaća samo i isključivo posebni otpad. U odnosu na ovaj slučaj, Regione tvrdi da se šifra EKO 19.12.12. može pripisati otpadu koji proizvode postrojenja za mehaničku obradu, bilo da je riječ o komunalnom ili posebnom otpadu; to je zato što kvalifikacija otpada nakon obrade ovisi o tome jesu li prvobitna posebna obilježja otpada obrađena ili nisu. Ta je teorija potkrijepljena uvodnom izjavom 33. Direktive 2008/98 koja, upravo kad je riječ o pošiljkama otpada, predviđa da miješani komunalni otpad ostaje takav ako obrada nije bitno izmijenila njegova svojstva.

Kratki pregled obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 4 Sud koji je uputio zahtjev ističe da nema dvojbi u pogledu činjenica. Naime, nesporno je da je otpad koji je Futura podvrgnula mehaničkoj obradi radi oporabe izvorno, odnosno prije navedene obrade, bio miješani komunalni otpad. Tom je otpadu nakon obrade pravilno dodijeljena klasifikacija EKO šifrom 19.12.12., koju stranke nisu osporavale. Regione Veneto utemeljio je odbijanje prekograničnih pošiljki u europsku državu na teoriji prema kojoj, u svrhu kretanja otpada, neovisno o EKO šifri koja mu je dodijeljena, valja smatrati relevantnom njegovu kvalifikaciju kao miješanog komunalnog otpada ako mehanička obrada prvobitnog otpada nije bitno izmijenila njegova prvobitna svojstva. To je bio slučaj u ovom predmetu.
- 5 S obzirom na tu činjeničnu situaciju, sud koji je uputio zahtjev pita se treba li se klasifikaciju (u ovom slučaju EKO 19.12.12.) otpada na temelju Europskog kataloga otpada, koja je pravilno dodijeljena otpadu (u smislu Priloga D Zakoniku o okolišu) zato što je proizveden mehaničkom obradom u postrojenju, smatrati odlučujućom, bez obzira na okolnost da je korištena mehanička obrada bitno utjecala na bitnu promjenu svojstava otpada, koji je prvobitno bio miješani komunalni otpad ili nije (s posljedičnim priznanjem prava na izvoz tog otpada, kao posebnog); ili se pak smatra odlučujućom prvobitna narav otpada koji je podvrgnut obradi, kada mehanička obrada nije u bitnom izmijenila prvobitna svojstva tog otpada, zbog čega bi klasifikacija prema EKO šifri otpada koji nastaje obradom bila bitna samo u slučaju gubitka prvobitnih značajki otpada (s posljedičnom valjanosti, u ovom slučaju, zabrane izvoza koju je nametnula Regione Veneto).
- 6 Odgovor na tu dilemu podrazumijeva tumačenje odredaba prava Unije koje je sud koji je uputio zahtjev naveo u tekstu prethodnog pitanja i stoga zahtijeva intervenciju Suda Europske unije.